

D E C I Z I E

22 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Galina Stratulat

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Pleșca Mihail și Pleșca Simion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pleșca Mihail și Pleșca Simion împotriva Marinei Borș, intervenient principal Pleșca Grigore, intervenient accesoriu notarul privat Untura Alexandru cu privire la declararea nulității testamentului, declararea ca succesor nedemn și partajarea averii succesoriale,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Pleșca Mihail și Pleșca Simion, ca fiind depusă peste termenul legal,

c o n s t a t ă

La 03 aprilie 2008, Pleșca Mihail și Pleșca Simion au depus cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Borș, intervenient accesoriu notarul privat Untura Alexandru cu privire la declararea nulității testamentului, declararea ca succesor nedemn și partajarea averii succesoriale.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, în luna martie 2008 s-au adresat notarului privat Untura Alexandru cu cerere de acceptare a succesiunii după decesul tatălui Pleșca Lazăr, decedat la 10 octombrie 2007, însă notarul a refuzat primirea cererii din motiv că Pleșca Lazăr la 18 septembrie 2009 a testat cota de teren surorii lor Borș Marina.

Susțin reclamantii că testamentul din numele lui Pleșca Lazăr a fost întocmit în lipsa consimțământului testatorului, prin dol, de către o persoană care nu putea să conștientizeze și să dirijeze acțiunile sale, deoarece testatorul era grav bolnav și nu se putea deplasa la biroul notarului.

La fel menționează că testatorul Pleșca Lazăr era cărturar și nu era necesitatea ca testamentul să fie semnat de către Pîvulescu Lidia.

Consideră că, în temeiul art. 199, 225 și 228 Cod civil testamentul din 18 octombrie 2007 este nul.

Solicită reclamantii, declararea nulității testamentului din 18 septembrie 2007 prin care Pleșca Lazăr, anul nașterii 16 iulie 1927, a testat Marinei Borș cota de teren situată pe teritoriul Primăriei Albița, raionul Cimișlia (f.d.3-4 Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din 09 decembrie 2008 a fost atras în proces în calitate de intervenient principal Pleșca Grigore (f.d.66 Vol.I).

Prin cererile de concretizare a cerințelor reclamanții Pleșca Mihail și Pleșca Simion și intervenientul principal Pleșca Grigore au solicitat:

- declararea nulității testamentului din 18 septembrie 2007 prin care Pleșca Lazăr, anul nașterii 16 iulie 1927, a testat Marinei Borș cota de teren situată pe teritoriul Primăriei Albița, raionul Cimișlia;
- declararea Marinei Borș ca succesor nedemn a averii defunctului Pleșca Lazăr, decedat la 10 octombrie 2007;
- partajarea averii succesore - cota de teren situată pe teritoriul Primăriei Albița, raionul Cimișlia între moștenitorii legali Pleșca Mihail, Pleșca Simion și Pleșca Grigore (f.d.102, 105 Vol.I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Cimișlia din 21 decembrie 2013 acțiunea lui Pleșca Mihail și Pleșca Simion împotriva Marinei Borș, intervenient principal Pleșca Grigore, intervenient accesoriu notarul privat Untura Alexandru cu privire la declararea nulității testamentului, declararea ca succesor nedemn și partajarea averii succesore, a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2013 a fost admis apelul declarat de către Pleșca Mihail și Pleșca Simion, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Cimișlia din 21 decembrie 2013, fiind emisă o nouă hotărîre de admitere a acțiunii.

S-a declarat nul testamentul nr.4981 din 18 septembrie 2007, înregistrat și autentificat de notarul privat Untura Alexandru.

S-a declarat Borș Marina ca succesor nedemn, cu decăderea din dreptul la succesiune a averii defunctului Pleșca Lazăr.

S-a partajat cota de teren între moștenitorii Pleșca Mihail, Pleșca Simion și Pleșca Grigore în cote-părți legale, a câte 1/3 cotă-parte fiecare.

La 27 ianuarie 2014 Borș Marina prin intermediul reprezentantului Enachi Vitalie a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 mai 2014 s-a admis recursul declarat de către Borș Marina prin intermediul reprezentantului Enachi Vitalie.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pleșca Mihail și Pleșca Simion împotriva Marinei Borș, intervenient principal Pleșca Grigore, intervenient accesoriu notarul privat Untura Alexandru cu privire la declararea nulității testamentului, declararea ca succesor nedemn și partajarea averii succesore, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014 a fost restituită cererea de apel declarată de Pleșca Mihail și Pleșca Simion ca fiind depusă peste termenul legal.

La 07 august 2014 Pleșca Mihail și Pleșca Simion au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014, solicitînd admiterea recursului,

casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului recurenții au invocat că, instanța de apel a examinat cererea de apel în lipsa acestora și a reprezentantului lor, încălcându-le astfel dreptul lor la apărare, și totodată au fost lipsiți de dreptul de a prezenta argumente privind depunerea cererii de apel peste termenul legal de 30 zile.

Mai mult ca atât, menționează recurenții Pleșca Mihail și Pleșca Simion că nu sunt de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece instanța de apel eronat a aplicat legea procedurală, și anume, eronat a dat apreciere prevederilor art.362 alin.(3) CPC.

În motivarea recursului recurenții au mai indicat că, hotărîrea Judecătorei Cimișlia din 21 decembrie 2012 a fost expediată de instanța de judecată la 08 februarie 2013 drept dovadă fiind avizul de recepție semnat personal de Pleșca Mihail.

Examinînd temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea contestată.

Din materialele cauzei se atestă că, prin hotărîrea Judecătorei Cimișlia din 21 decembrie 2012 acțiunea a fost respinsă.

La 05 martie 2013, Pleșca Mihail și Pleșca Simion au declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, adică peste termenul de 30 zile prevăzut de lege, fără a solicita repunerea în termen a acestuia, în ordinea stabilită la art. 116 CPC.

Raportînd circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recurenții Pleșca Mihail și Pleșca Simion au depus cererea de apel peste termenul de 30 zile, prevăzut de art. 362 alin (1) CPC, ignorînd vădit prevederile acestei norme de drept.

Colegiul menționează că, în conformitate cu prevederile art. 362 CPC, termenul de apel se calculează din momentul pronunțării dispozitivului hotărîrii și nu din momentul înmînării dispozitivului hotărîrii sau hotărîrii motivate.

Argumentele privind neînținerea dispozitivului hotărîrii și hotărîrii motivate nu sunt relevante, deoarece acestea nu au suport legal ci dimpotrivă contravin prevederilor art. 362 CPC.

În conformitate cu art. 369 alin. 1 lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul reține faptul că recurenții la depunerea cereri de apel nu au solicitat repunerea în termen. Or, conform prevederilor legale, Curtea de Apel este instanța care

poate să se expună asupra repunerii în termen a cererii de apel.

La îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate, constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil și în privința acestor circumstanțe, instanța se expune încă în faza primirii cererii de apel prin prisma prevederilor art. 367, art. 369 CPC Republica Moldova.

Respectiv, odată ce recurenții nu a solicitat de la instanța de apel repunerea în termen a cererii de apel, o astfel de cerință nu poate fi înaintată în cererea de recurs.

Ori, o astfel de solicitare ar fi putut fi făcută doar în cazul în care apelanții ar fi solicitat Curții de Apel Chișinău repunerea în termen a cererii de apel și instanța ar fi respins această solicitare.

Totodată, se impun și prevederile art. 46 par. 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, prin care R. Moldova și-a asumat angajamentul de a se conforma hotărârilor definitive ale Curții în litigiile la care sunt părți și a le invoca inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de același gen, din care reiese că admiterea spre examinare a apelului depus de apelanții Pleșca Mihail și Pleșca Simion peste termen ar duce inevitabil la violarea art. 6 CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiul invocat de către recurenți nu este prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Pleșca Mihail și Pleșca Simion.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pleșca Mihail și Pleșca Simion împotriva Marinei Borș, intervenient principal Pleșca Grigore, intervenient accesoriu notarul privat Untura Alexandru cu privire la declararea nulității testamentului, declararea ca succesor nedemn și partajarea averii succesoriale.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru